

NKP, İzmir'den Uyardı: Önce Gaziemir'i Radyoaktif Atıktan Arındırın NÜKLEER SANTRAL MACERASINDAN VAZGEÇİN

Sekreteryası Şubemiz tarafından yürütülen Nükleer Karşıtı Platform İzmir Bileşenleri 11 Mart 2016 tarihinde Fukuşima felaketinin yıl dönümünde bir basın toplantısı düzenledi.

Şubemizde düzenlenen basın toplantısına Şube Örgütlenme Sekreteri Mustafa Serdar Çınarlı, Çevre Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Helil İnan Kınay, Jeofizik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi adına Erhan İçöz, Ege Çevre Platformu adına Mustafa Eralkan katılırken, ortak metin Erhan İçöz tarafından okundu.

Açıklamada şöyle denildi:

"Felaket sonrasında, Tokyo Elektrik Şirketi ve Uluslararası Atom Enerji Ajansı tarafından; atmosfere, okyanusa ve toprağa bulaşan radyoaktif izotoplar hakkında sağlıklı bir açıklama gerçekleştirilememiştir.

"Akkuyu Denetlenemeyecek"

Akkuyu için hukuki engellere ve bölge halkının direnişi rağmen gösterilen çabanın Uluslararası Atom Enerji Kurumu'nun raporunun "devlet sırrı" gerekçesiyle gizlenmesine kadar varıldığına yer verilen açıklamada, Akkuyu projesi için şu tespitler kamuoyuyla paylaşıldı:

"Santralin tüm işletmesi, yakıt tedariki, atık yönetimi ihalesiz yüzde 100 Rusya'ya teslim edilmiştir.

-Rus tarafına kilo vaat saat başına (Kwh) 12.35 dolar sent ile 15.5 sent arasında fahiş bir satın alma garantisi verilmiştir. Söz konusu alım garantisi yenilenebilir enerji kaynaklara uygulanan teşviğin çok üstündedir.

-Önerilen VVER 1200 modeli reaktör, bugüne kadar hiç işletmeye alınmamış ve bu nedenle de Rusya'da bile

işletme performansı denenmemiş bir reaktör tipi ilk defa ülkemizde denecektir.

-Anlaşmada 'görünmeyen' ve kimin yüküneceği muğlak olan maliyetleri vardır.

-Akkuyu'ya bağlantı sağlayacak enerji iletim hatları ve trafo merkezlerinin ve atık sahalarının çevresel etki değerlendirme süreçleri, ÇED Raporu dışında bırakılmıştır.

Atıklar Nerede Tutulacak?

Radyoaktif çubukların soğuması için gerekli süre olan en az 7 yıl boyunca radyoaktif atıkların Akkuyu'da depolanacağına vurgu yapılan açıklamada; "bu 7 yılın sonunda Rusya'nın atıkları alıp almayacağı, alsa dahi hangi yollarla ülkemizden çıkaracağı belirsizliğini korumaktadır" denildi

Gaziemir'deki Nükleer Kirlilik Temizlenmedi

Nükleer santrallerin yarattığı riskler bir yana daha küçük ölçekli radyoaktif kirlenmelerin bile Türkiye'de büyük risk yaratabildiğine yer verilen açıklamada, yakın dönemde Ege Bölgesi'nde gerçekleşen vakalar şöyle anlatıldı:

"Olası kaza riskleri küçümseyen yönetim anlayışı bırakın nükleer bir kazayı, Gaziemir'de ortaya çıkan rad-

yoaktif atıklar için bile çözüm bulamamıştır. 2007 yılında tespit edilen 2012 yılında bir gazete haberi ile öğrendiğimiz radyoaktif atıklar 2016 yılı itibari ile hala temizlenebilmiş değildir.

Aliağa gemi söküm tesislerinin denetlenmemesi nedeniyle geçen sene tartışılan Kuito gemisinin radyasyonlu olmadığına 3 saatlik incelemeyle karar veren bakanlık görevlilerine rağmen, gemi sökümü tamamlandıktan sonra mahkeme; 'içerdiği radyasyon seviyesi nedeni ile sökülemez' kararı verebildi.

Manisa Köprübaşı ve Aydın Kisir köylerinde denetimsiz olarak çalıştırılmış uranyum madenlerinden çıkartılan uranyum işlenerek yurtdışına sevk edilmiş ve daha sonra bu madenler kontrol edilmeden, güvenlik önlemleri alınmadan terk edilmiştir.

Nükleer santral kazaları ve kazaların yarattığı büyük tahribat nükleer santrallerden vazgeçilmesi için ciddi bir uyarı niteliğindedir. Nükleer santral karşıtları olarak Çernobil'de yaşanan felaketlerin olumsuz etkileri hala sürerken, Fukuşima'nın yıldönümünde ülkemizde nükleer santral istemiyoruz.

Basın toplantısı gazetecilerin sorularının yanıtlanmasıyla sona erdi.

EMO'dan Fukuşima'nın Yıldönümünde Nükleer Rapor... JAPON-FRANSIZ ORTAK SİNOP PROJESİ ÜRKÜTÜCÜ

Elektrik Mühendisleri Odası, Japonya'daki Fukuşima Santralında yaşanan nükleer felaketin 5. yıldönümünde Nükleer Enerji Raporu'nu kamuoyuna sundu. Rapor, Japon-Fransız ortak konsorsiyumuna verilen Sinop Nükleer Güç Santralı için pahalı ve kamu zararına anlaşmalara imza atıldığı ortaya konuldu.

Raporun ilk bölümünde dünyada 1996 yılında nükleerin elektrik üretimindeki payının yüzde 17,6 olduğu belirtilerek, bu tarihten sonra oransal düşüşün gerçekleştiği belirtildi. Son 20 yılda nükleer santral kurulu gücün yalnızca 35,41 GW artığına yer verilen raporda, 438 santraldan 250'sinin 30 yaş üzerinde olduğu vurgulandı. Ekonomik ömrünün tamamlamak üzere olan bu santrallarda üretimin sonlandırılmasıyla dünya genelinde nükleer santral devrinin kapanacağına dikkat çekilen raporda, artan güvenlik sorunları nedeniyle yeni santral yapım maliyetlerinin arttığı kaydedildi.

Sinop NGS'de Kamu Zararına Hükümler

EMO tarafından 2013 yılında yayımlanan ve Akkuyu sürecinin incelendiği Nükleer Enerji Raporu'nun ardından hazırlanan yeni raporun ikinci bölümünde Sinop'ta yapılacak nükleer santrala ilişkin anlaşmalar ayrıntılı olarak incelenerek, özetle şu saptamalara yer verildi:

"Fiyatlar, koşullar herhangi bir yarışmaya tabi tutulmamıştır, bu anlaşma koşullarına nasıl varıldığı belli değildir. Bir devlet kuruluşunun içinde yer alacağı proje şirketi de her türlü kamu denetiminin dışında tutulmuştur.

- Sinop NGS'ye ödenecek en düşük bedel olan kilovat saat başına 11.83 sent bile TETAŞ 2014 yılı ortalama elektrik alım fiyatından (7.75 sent) yüzde 53 daha pahalıdır. Alım garantisi kapsamı öylesine genişletilmiştir ki, Akkuyu'da bile olmayan bir garanti sağlanmıştır. Buna göre elektrik piyasasında yük atma talimatı verilecek en son santral Sinop NGS olacaktır.

-Yakıt hariç satın alınacak elektrik için ortalama 10.80-10.83 sent ödenecektir. Üstelik bu yüksek fiyat için bile öne sürülen pek çok koşul kabul edilmiştir. Buna göre; mutlaka 4 ünite inşa edilecek, alım garantisi 20 yıl devam edecek, Türkiye Cumhuriyeti pay sahibi olduğu yüzde 49'a denk gelen öz sermayeyi nakit ödeyecek, buna karşılık EÜAŞ'a sermayesinin oranında değil daha düşük kar payı verilebilecektir. Üstelik atık yönetimi ve söküm için maliyetlerin yükselmesi durumunda fiyatın yükseltilebileceği de garanti altına alınmıştır.

-Fiyat içerisinde yer alan kilovat

saat başına 0.30 sentlik atık ve söküm fonunda, santral 40 yıl durmaksızın yüzde 90 kapasite ile çalışsa dahi 4.24 milyar dolar birikecektir. Bu kaynakla değil atıklar için uygun depo yapılması, bir reaktörün bile tam anlamıyla sökümü mümkün değildir. Japon konsorsiyum, elektrik satın alma anlaşmasının yürürlükte olduğu 20 yılın sonunda şirketten ayrılacaktır. Türkiye, nükleer santralı alacak yeni şirketin belirsizliği karşısında atık ve söküm yükümlülüğüyle bir başına kalabilecektir.

Anlaşmanın "Makulleri"

-Anlaşmada Nükleer Yakıt İmalat Fabrikası'ndan söz edilmekte, ancak proje şirketinin sorumluluğu sadece iletişim kurmak olarak belirtilmektedir. Yani anlaşmada, nükleer yakıt yapacağız imajı verilmekten öte somut bir düzenleme dahi yer almamaktadır. Nükleer kültür ve güvenlik alanlarında bilgi paylaşımı, teknoloji geliştirilmesi, eğitim merkezi, teknik yardım konularında şirketin "makul çabası"ndan söz edilmektedir. Proje şirketinin NGS'ye ilişkin zararları sigorta ettireceği, ancak bunun tamamını yapamazsa kalan bölümünü Türkiye'nin üstleneceği ifade edilmiştir. Burada da şirketin "makul gayret"inden, devletin "makul biçimde belirleyeceği primden" söz edilmektedir.

-Anlaşmaya göre Sinop'ta da sahayı Türkiye bedelsiz verecek, tüm altyapıyı hazırlayacak, proje için onay, izin ve lisans verilmesini "kolaylaştıracak"tır. Mevzuatlara uygun olarak sürecin işlemesi gerekirken, "kolaylaştırma" ne demektir? "

